

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2022

IT-TMIEN SENA

IL-MALTI (L-ORAL)

KARTA 1

IL-KARTA TAL-GHALLIEMA

1A: Il-Qari Mghajjat

2 minuti / 5 marki

L-eżaminatur jagħzel biċċa mis-silta u jistieden lill-istudent/a j/taqraha.

Is-silta: HADDIEMA BARRANIN F'MALTA

Ta' spiss tisma' min jgħidlek u min jilmenta li f'Malta hawn wisq barranin u li qegħdin ftit ftit jisirqu l-identità tagħna. Mhux sigriet li f'dawn l-aħħar ftit snin il-barranin f'pajjiżna żdiedu sew.

Ħafna mill-barranin li jiġu jgħixu Malta, jiġu biex jaħdmu. Sa ftit snin ilu l-maġġoranza tal-ħaddiema barranin f'pajjiżna kienu dawk l-immigranti irregolari li jiġu mill-Afrika li magħna l-Maltin ħafna drabi huma kollettivament magħrufa aktar b'terminu razzist li jirreferi għall-kulur tal-ġilda tagħhom. Illum ma' dawn ġew il-bojod u l-ġingrin, għax ġew it-Taljani, l-Ungerizi, is-Serbi, is-Slovakki u minn pajjiżi oħra, kemm jekk fl-Unjoni Ewropea u anke le. Ma' dawn tara mbagħad għadd ta' Filippini u Ċiniżi.

Donnu l-Maltin ċerti xogħlijiet m'għadhomx iridu jagħmluhom u minflok qed jissejju għalihom il-barranin. Fir-restoranti sar diffiċli ferm biex issib wejter Malti. Dan meta f'żgħožiti, pereżempju, konna kulhadd bil-pika min se jsib dak ix-xogħol fis-sajf f'restorant jew bar. Illum ħlief barranin, ħafna minnhom mil-Lvant tal-Ewropa, ma tarax. Fil-qasam tal-bini ħafna drabi l-imghallem ikun Malti u l-ħaddiema jkunu barranin. Xogħlijiet oħra bħal ġbir ta' skart u xogħlijiet ta' tbatija jew skariġġ kollha qed isiru mill-barranin. Jekk tmur sal-ajruport jew l-isptar tara li l-ħaddiema tat-tindif tal-kuntrattur huma kollha Filippini jew Ċiniżi. Jekk tmur go wieħed mis-supermarkets ewlenin f'pajjiżna ssib li l-biċċa l-kbira tal-ħaddiema huma wkoll barranin, ħafna minnhom Taljani.

(silta ta' Dr Kevin Monpalao li dehret fi *newsbook.com.mt* fit-30 ta' Awwissu 2019)

1B: Wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

4 minuti / 5 marki

L-għalliema huma mistennija jistaqsu dawn il-mistoqsijiet dwar is-silta. Taħt kull mistoqsija jidhru xi tweġibiet ta' gwida għall-għalliema iżda aċċetta tweġibiet oħra li jagħmlu sens.

1. X'messaġġ irid iwassal l-awtur b'dan l-artiklu?

Li f'Malta hawn ħafna ħaddiema barranin li jagħmlu xogħlijiet li l-Maltin ma jixtix jew ma jridux jagħmlu. / Xi wħud jiddistingwu bejn barranin li ġejjin minn kontinenti/pajjiżi differenti.

2. X'kuntrast taħseb li l-awtur irid joħloq fit-tieni paragrafu?

Bejn il-ħaddiema Afrikani (dawk li għandhom ġilda skura) u oħrajn b'kulur tal-ġilda abjad u u ġingrin.

3. Għal min taħseb li qed jirreferi meta jsemmi lill-"bojod u l-ġingrin"?

Għal dawk il-ħaddiema li jiġu minn pajjiżi mhux Afrikani.

4. F'dan l-artiklu l-awtur jagħtina x'nifhmu li l-Maltin saru jagħzlu liema xogħlijiet jagħmlu. Taqbel? Għaliex?

Iva, għax jgħid li ċerti xogħlijiet, bħal dak ta' wejter, jew dawk ta' tbatija, il-Maltin m'għadhomx jixtiequ jagħmluhom.

5. L-awtur tal-artiklu għadu żagħżuġ. Taqbel? Għaliex?

Le, għax meta jagħmel referenza għal żgħożitu jagħti x'jifhem li mar għadd ta' snin lura.

1Ċ: It-Taħdit: Diskussjoni dwar Tema

4 minuti / 5 marki

Il-ħaddiema barranin u x-xogħol f'pajjiżna

L-għalliema huma mistennija jistiednu lill-istudenti jagħmlu taħdita fuq is-suġġett. Jistgħu jintużaw dawn il-punti biex jgħinu lill-istudenti fl-iżvilupp tat-taħdita.

- *Għala taħseb li għandna bżonn il-ħaddiema barranin?*
- *X'tip ta' xogħlijiet jagħmlu?*
- *Temmen li hemm kompetizzjoni bejn il-ħaddiem Malti u dak barrani?*